

Анотація на вибіркoву навчальну дисципліну «Органи самоорганізації населення в країнах Центрально-Східної Європи»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*

Галузь знань 28 *Публічне управління та адміністрування*

Спеціальність 281 *Публічне управління та адміністрування*

Освітньо-професійна програма *Публічне управління та адміністрування*

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки – 2, семестр – 3

Компонент освітньої програми: *вибіркoвий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: **Сурніна-Далекорей Ольга Анатоліївна**, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології і державного управління; e-mail: olga.surnina@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність.

В умовах трансформації українського суспільства, що супроводжується утвердженням ринкових відносин і демократизацією управлінських процесів у всіх сферах суспільного життя, все більшу вагу відіграють органи самоорганізації населення як найважливіша складова частина системи місцевого самоврядування. Спираючись на ініціативу найбільш активної частини громадян, ці органи, з одного боку, дозволяють більш повно виявити і задовольнити життєві потреби населення, з іншого - стимулюють більш ефективну роботу влади. Таким чином, органи самоорганізації населення в Україні сьогодні утверджуються як дієвий інструмент, що дозволяє територіальній громаді самостійно вирішувати питання місцевого значення.

2. Метою вивчення дисципліни «Органи самоорганізації населення в країнах Центрально-Східної Європи» є оволодіння студентами концептуальних знань про правові основи, найважливіші форми, напрями, особливості та умови самоорганізації населення за місцем проживання для здійснення муніципальної влади в країнах Центрально-Східної Європи.

Основними завданнями дисципліни є:

- вивчити конкретні форми самоорганізації населення щодо вирішення питань місцевого значення, форми взаємодії населення з органами і посадовими особами місцевого самоврядування;
- проаналізувати законодавчі основи співробітництва місцевих органів влади з громадськістю, його рівні та механізми;
- розкрити правові проблеми регулювання і розвитку прямої демократії в місцевому самоврядуванні, громадського контролю за структурами муніципальної влади;

- узагальнити існуючий муніципальний досвід самоорганізації громадян в зарубіжних країнах;
- проаналізувати наявну практику участі населення в здійсненні муніципальної влади в країнах Центрально-Східної Європи;
- дослідити специфіку організації діловодства в органах самоорганізації населення в Україні.

3. Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Поняття, види та правові форми місцевої самоорганізації населення.

Тема 2. Сфера діяльності та повноваження органів місцевої самоорганізації населення.

Тема 3. Фінансова спроможність органів самоорганізації населення.

Тема 3. Органи самоорганізації населення в країнах Балтії.

Тема 4. Органи самоорганізації населення в Польщі.

Тема 5. Органи самоорганізації населення в Чехії.

Тема 6. Органи самоорганізації населення в Угорщині.

Тема 7. Правовий статус, порядок організації та діяльності органів самоорганізації населення в Україні.

Тема 8. Інструменти співпраці влади і громадськості на місцевому рівні в Україні.

Тема 9. Діловодство в органах самоорганізації населення в Україні.

4. Уміння і навички, які повинен отримати студент у результаті вивчення дисципліни:

Знати:

- правові основи і форми взаємовідносин громадянина, населення з органами місцевого самоврядування, найважливіші принципи функціонування органів місцевого самоврядування;
- призначення, сутність та роль органів самоорганізації населення в житті сучасної держави і суспільства, логіку побудови системи муніципальної влади як елемента публічної влади в країнах ЦСЄ та Україні;
- правила та методичні рекомендації по підготовці основних видів документів, які використовуються в роботі органів самоорганізації населення в Україні.

Вміти:

- усвідомлювати роль, яку займають органи саморганізації населення в контексті муніципальної реформи сучасної України;
- оцінити наявну практику участі населення в здійсненні муніципальної влади в країнах Центрально-Східної Європи і виробити пропозиції щодо оптимізації українського законодавства про форми самоорганізації населення в місцевому самоврядуванні;
- працювати із типовими робочими документами, які рекомендується використовувати в діяльності органів самоорганізації населення в Україні.

Володіти:

- навичками роботи із законодавчими та іншими нормативно-правовими документами у сфері місцевого самоврядування, науковою літературою, інформаційними та аналітичними матеріалами;
- практичними навичками та новітніми ідеями щодо заходів, які можуть активізувати громадську участь на місцевому рівні;
- навичками підготовки основних видів документів, які використовуються в поточній роботі органів самоорганізації населення (документальне забезпечення загальних зборів громадян, засідань колегіальних органів, робота з письмовими та усними зверненнями громадян, організація планування, обліку і звітності в роботі органу самоорганізації населення тощо).

Метод вивчення даної дисципліни є інтерактивним. Основна частина навчальної роботи студентів проводиться у вигляді лекцій і семінарських занять, засвоєння дисципліни також передбачає самостійне вивчення додаткової літератури, виконання індивідуальних завдань, а також спільну групову дискусію в ході семінарів. У програму курсу включено самостійну роботу, що має на меті оцінити розуміння студентом основних тенденцій та проблем в сфері самоорганізації населення в Україні.

5. Література:

1. Закон України «Про органи самоорганізації населення» (із змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 48. С. 254.
2. Крупник А. С., Орловский А. С. Делопроизводство в органах самоорганизации населения: сборник правил и типовых форм. Одесса, 2004. 96 с.
3. Лелеченко А. П., Васильева О. І., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. К. : 2017. 110 с.
4. Майгер Б. Місцеве самоврядування Польщі та України. Вибрані юридичні проблеми (правовий стан на 1. X. 1999 р.). Варшава, 1999. 39с.
5. Мягченко М. Загальнотеоретичні засади діяльності органів самоорганізації населення в системі місцевого самоврядування в Україні. *Право України*. 2000. № 7. С. 18-20.
6. Орловский А. С. Создание, организация работы и ликвидация органов самоорганизации населения в городе Одессе. Методические рекомендации. Одесса: Хоббит, 2004. 132 с.
7. Петришин О. Система місцевого самоврядування в Литві: перспективи використання досвіду в контексті муніципальної реформи в Україні. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2013. № 3 (74). С. 265-271.
8. Половченко К. А. К вопросу о статусе депутата Народной скупщины Республики Сербия. *Проблемы экономики и юридической практики*. № 3. 2017. С. 127.
9. Третьяченко М. Східноєвропейський досвід територіальної організації влади на місцевому рівні. *Публічне право*. 2013. № 2. С. 398 404.
10. Участие общественности в процессе принятия решений на местном уровне : пособ. К. : Ленвит, 2012 . 64 с.